

Ejendomsskyld, og 0,8-pro mille paalægges os som en Slags Indkomstkildeskat. Nu vil man maaske sige: Ja, vel, men naar eders Ejendomme ere prioriterede med omtrent det halve, har Ejeren Lov til at trække det halve af Skatten fra. Men dertil siger jeg: Ja, hvis han kan faa det af sin Prioritetshaver. Jeg ser saaledes paa Forholdet: paa den ene Side staar Staten, der skal have Skatten, og paa den anden Side Ejendomsbesidderen, der skal svare Skatten; og Staten siger, at naar den skal give Afkald paa Gammelskatten, Land- og Ligningsskatten og Bygningsafgiften, forlanger den 1,2-pro mille og 0,8-pro mille af vedkommende Ejendomsbesidder i Ejendomsskyld og Indkomstkildeskat, som Ejeren af hele Ejendommen skal betale til Statskassen. Den, der har Gæld, maa se, om han kan faa sine Prioritetshavere til at dele Indkomstkildeskatten med sig, det har han Ret til, men Staten for sit Vedkommende siger: Jeg skal have betalt disse 2 pro mille og paa Bornholm 1,8-pro mille af Ejendomsbesidderen, det tilkommer Staten, fordi den giver Afkald paa de før nævnte Skatter. Naar jeg saa for Bornholms Vedkommende ser paa, hvorledes Skatterne ere blevne paalagte, og jeg beregner en Værdi af 42¹/₂ Mill. Kr. for hele Øen, idet jeg udelader Ejendommene paa fra 0--2 Skpr. Hartkorn — det er netop dem, hvis Pris ikke overstiger 3,000 Kr., og som derfor skulle være skattefri — vil en Kapitalisering af Skatten hos os plus Jordebogsafgiften, der i alt udgør 160,000 Kr., give 4,21 Mill. Kr., og skulle vi saa betale Ejendomsskyld paa Bornholm efter disse Forhold, faa vi 46,08 Mill. Kr. til 0,8-pro mille, hvilket bliver 37,360 Kr. og 42,5 Mill. ligeledes til 0,8-pro mille. Her ere altsaa de kapitaliserede Skatter trukne fra, og de skulle trækkes fra, naar der skal betales Indkomstkildeskat — hvilket giver en Skat af i alt 71,360 Kr. Den Skat, vi nu betale af de før nævnte 5,555 Tdr. Hartkorn over 2 Skpr. pr. Ejendom, udgør 42,040 Kr. i Gammelskat, Land- og Ligningsskat og ca. 6,000 Kr. i Bygningsafgift. Det bliver tilsammen 48,040 Kr., og Skattepaalæget til Resten vil blive 23,320 Kr. eller 4 Kr. 20 Øre pr. Td. Hartkorn. Men naar man vil se paa, hvor forskelligt det paalægges, skal jeg blot oplyse her, at for 1 Td. Husmandshartkorn, altsaa fra ¹/₄—2 Skpr. og op til 1 Td. Hartkorn, viser Salgsprisen sig gennemsnitlig i de sidste fem Aar at være 11,770 Kr., og naar man hertil lægger blot Halvdelen af de kapitaliserede Afgifter — saa ved jeg, Regnestykket er

rigtigt — komme vi til en Sum af 12,145 for en Td. Hartkorn plus Halvdelen af de kapitaliserede Skatter plus Besætning, og multiplicerer jeg det med 1,8-pro mille og beregner Skatten deraf, bliver det 19 Kr. 43 Øre. Nu er den kun gennemsnitlig 8 Kr. 50 Ø.; altsaa, Husmændene faa et Paalæg af 10 Kr. 93 Ø. pr. Td. Hartkorn, thi der er den Forskel mellem denne Beskatning og Skattekommissionens, at den sidste havde foreslaaet en Skat med stigende Skala opefter, eftersom Folk havde større Indtægter og Raad til at betale, medens der her foreslaas en Skat med stigende Skala nedefter, eftersom Folk have mindre Indtægter eller mindre Ejendomme. Naar jeg nu gaar videre og tager 1 Td. Gaardmandshartkorn, har den en Salgsværdi af 7,101 Kr., men lægges dertil Halvdelen af de kapitaliserede Afgifter, faar man 7,476 Kr. \times 1,8-pro mille. Det bliver til 11 Kr. 96 Ø. pr. Td. Hartkorn. Nu giver han kun 8 Kr. 60 Ø. En Gaardmand slipper altsaa med et Paalæg af 3 Kr. 36 Ø. pr. Td. Hartkorn, medens en Husmand faar ca. 11 Kr.s Paalæg. Man ser altsaa her, at man giver et større Paalæg nedad, eftersom Folk have mindre Ejendomme. Det blev ogsaa i Gaar anført af den ærede Ordfører, at Statistikken viser, at Husmandshartkornet i Almindelighed har 50 pCt. mere Værdi end Gaardmandshartkornet, og naar disse skulle beskattes efter Værdien, vil det blive meget mærkeligt. Og de skulle jo beskattes ens, hvis Ejendommen har en Værdi af over 3,000 Kr. Har den ikke det, bliver den fuldstændig skattefri, og dette vil dog blive en besynderlig Ordning af vore Skatteforhold.

Naar jeg nu ser paa, hvorledes det stiller sig i det øvrige Land, saa betale de 17,41 Kr. i Gammelskat, Land- og Ligningsskat og 3 Kr. i Bygningsafgift pr. Td. Hartkorn, det er altsaa i alt 20,41 Kr., og naar man ligeledes ser, hvor meget de komme til at give med de 2 pro mille, beregnet af Værdien for 1 Td. Hartkorn, i det øvrige Land, komme de der til at betale en Skat af ca. 15,60 Kr. efter 1 Td. Hartkorns Værdi, men slippe for en Skat, som udgør 20 Kr. 41 Øre, de faa altsaa en Lempelse af omtrent 5 Kr. Saadan vil det omtrent gennemsnitlig blive, medens de paa Bornholm faa et Paalæg af 4 Kr. 20 Øre. Kan dette kaldes Retfærdighed mod Bornholm, at medens de andre faa en Lempelse af omtrent 5 Kr., faa vi et Paalæg af 4,20 Kr., og det skulde vi saa finde os i, naar man taler om at lette Landbrugets Skatter? Jeg kan ikke indse,